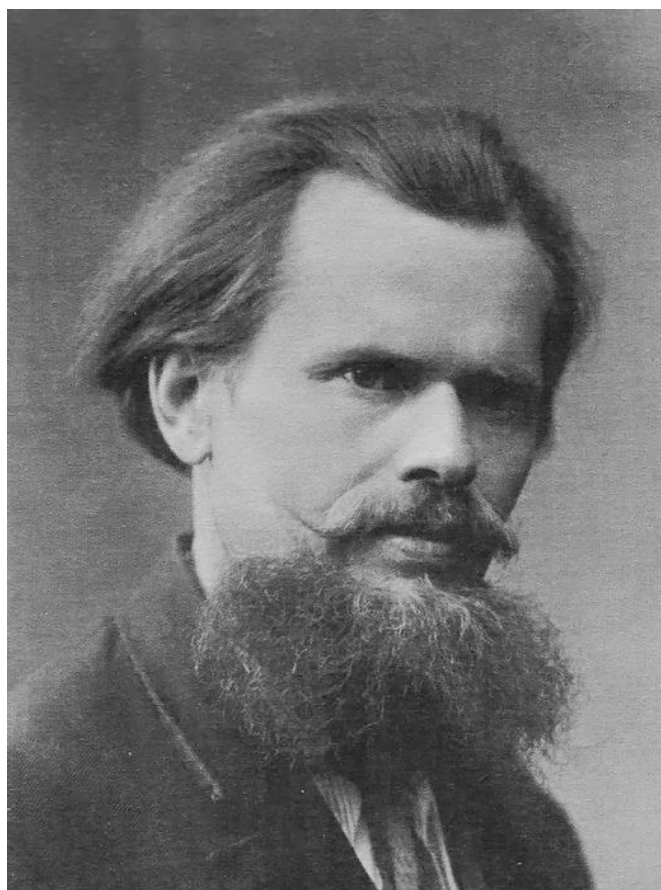

ЦЭНТРАЛІЗАВАНАЯ СІСТЭМА ДЗЯРЖАЎНЫХ ПУБЛІЧНЫХ БІБЛІЯТЭК Г. МІНСКА
ІНФАРМАЦЫЙНА-БІБЛІАГРАФІЧНЫ АДДЗЕЛ

Язэп Драздовіч

Да 130-годдзя з дня нараджэння

бібліяграфічны спіс

Мінск 2018

Прадмова

Язэп Драздовіч (1888—1954) — значная фігура беларускага Адраджэння першай паловы XX ст., якая спарадзіла ўніверсальны тып артыстычнай асобы, як тады казалі, "культурніка". Ён быў мастаком, пісьменнікам, паэтам, этнографам, скульптарам, філосафам, хірамантам, археолагам, тэатральным дзеячам, астраномам-аматарам. Беларускі мастак Пётра Сергіевіч, сучаснік майстра, назваў Драздовіча "нашым маленькім павятовым Леанарда да Вінчы".

Язэп Нарцызавіч Драздовіч нарадзіўся 13 кастрычніка 1888 г. на хутары Пунькі Дзісенскага павета Віцебскай губерні (цяпер Глыбоцкі раён Віцебскай вобласці) у збяднелай шляхецкай сям'і. У гэтым маляўнічым куточку на ўскрайку Галубіцкай пушчы прайшло дзяцінства будучага мастака. З 1906 па 1910 год вучыўся ў Віленскай мастацкай школе прафесара жывапісу І. Трутнева. Потым ён працаваў мастаком-дэкаратарам у "Беларускай хатцы", Беларускім дзяржаўным тэатры. Арганізаваў культурна-асветніцкае таварыства "Заранка", выкладаў малюнак, быў заснавальнікам мастацкай студыі пры Віленскай беларускай гімназіі. Працаваў у галіне кніжнай графікі, змяшчаў малюнкi і ілюстрацыі. Зрабіў некалькі партрэтаў і замалёўкі памятных мясцін жыцця і дзейнасці Ф. Багушэвіча. Стварыў жывапісныя палотны з жыцця старажытнай Полаччыны, серыю карцін пра жыццё і асветніцкую дзейнасць Ф. Скарыны. Аўтар жывапісных і графічных работ на касмічныя тэмы. Маляваў насценныя дываны. Працаваў у галіне скульптуры: бюст Ф. Скарыны, партрэты-барэльефы М. Машары, А. Грыневіча, Я. Пачопкі, а таксама сваёй маці. Запісваў фальклор і апрацоўваў для слоўнікаў народную лексіку Дзісеншчыны і Піншчыны. Праводзіў археалагічныя даследаванні, веў археалагічныя дзённікі "Дзісенская дагістрычная старына". Аўтар навукова-папулярнай брашуры "Нябесныя бегі".

Сёння работы Язэпа Драздовіча знаходзяцца ў пастаяннай экспазіцыі Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, захоўваюцца ў многіх музеях Беларусі і Літвы. У Траецкім прадмесці Мінска быў адкрыты помнік мастаку — "Вечны вандроўнік" (скульптар Ігар Голубеў, 1993 г.). На яго радзіме энтузіястамі-краязнаўцамі створаны музей.

Бібліяграфічны спіс "Язэп Драздовіч (1888—1954). Да 130-годдзя з дня нараджэння" пазнаёміць вас з матэрыяламі аб жыцці і творчасці выдатнага беларускага мастака, якія знаходзяцца ў фондах дзяржаўнай установы "Цэнтралізаваная сістэма публічных бібліятэк г. Мінска". Паказальнік змяшчае кнігі, артыкулы з перыядычных выданняў. Матэрыял размешчаны паводле зваротна-храналагічнага прынцыпу. Бібліяграфічны спіс разлічаны на шырокае кола чытачоў, усіх, хто цікавіцца творчасцю мастака.

Драздовіч Язэп Нарцызавіч // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. — Мінск, 1998. — Т. 6. — С. 194—195.

Драздовіч Язэп Нарцызавіч // Рэспубліка Беларусь : энцыклапедыя : [в 7 т.]. — Мінск, 2006. — Т. 3. — С. 445—446.

Драздовіч Язэп Нарцызавіч // Культура Беларусі : энцыклапедыя. — Мінск, 2012. — Т. 3. — С. 479.

Драздовіч Язэп Нарцызавіч // Беларускі фальклор : энцыклапедыя : у 2 т. — Мінск, 2005. — Т. 1. — С. 435—436.

Драздовіч Язэп Нарцызавіч // Асветнікі зямлі Беларускай, X — пачатак XX ст. : энцыклапедычны даведнік. — 2-е выданне. — Мінск, 2006. — С. 148—149.

Драздовіч Язэп Нарцызавіч // Беларускія пісьменнікі : біябібліяграфічны слоўнік : у 6 т. / [пад рэдакцыяй А. В. Мальдзіса]. — Мінск, 1993. — Т. 2. — С. 370—372.

Кісялёва, Л. Язэп Драздовіч. Даследчык Бацькаўшчыны і паэт космасу / Лія Кісялёва, Вольга Архіпава. — Мінск : Харвест, 2016. — 63, [1] с. — (100 выдатных дзеячаў беларускай культуры).

Язэп Нарцызавіч Драздовіч. Праз церні да зорак : [успаміны, артыкулы, прысвячэнні, мастацкія творы / укладальнік М. Казлоўскі]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2014. — 541, [98] с.

Язэп Драздовіч / [аўтар тэксту і складальнік Н. М. Усава]. — Мінск : Беларусь, 2012. — 43, [1] с., [26] л. іл. — (Славутыя мастакі з Беларусі = Знаменитые художники из Беларуси = Famous artists from Belarus).

Партрэты беларускіх мастакоў : [Драздовіч Язэп Нарцызавіч] : альбом / укладальнік Д. А. Бессараб ; рэдактар Р. В. Міхнавец ; мастак А. А. Ерышава. — Мінск : Беларускі верасень, 2005. — (Куфэрак настаўніка і выхавацеля).

Рэпрадукцыі твораў беларускіх мастакоў : [Драздовіч Язэп Нарцызавіч] : альбом / укладальнік Д. А. Бессараб ; рэдактар Р. В. Міхнавец. — Мінск : Беларускі верасень, 2005. — (Куфэрак настаўніка і выхавацеля).

Язэп Драздовіч : альбом-манаграфія / укладальнік Мікола Купава. — Мінск : Беллітфонд, 2002. — 179 с. : рэпрад. — (Мастакі Беларусі).

Драздовіч Язэп Нарцызавіч, 1888—1954 : [творчы партрэт беларускага мастака : альбом / аўтар тэксту Т. В. Габрусь]. — Мінск : Інфармпрагрэс, 1993. — 28 с.

Ліс, А. С. Вечны вандроўнік : нарыс пра мастака Я. Драздовіча : [для старэйшага школьнага ўзросту] / А. С. Ліс. — Мінск : Юнацтва, 1984. — 253 с.

Марціновіч, А. Паміж зямлёй і небам : Язэп Драздовіч / Алесь Марціновіч // Хто мы, адкуль мы... : гістарычныя эсэ, нарысы : у 3 кн. / Алесь Марціновіч. — Мінск, 2008. — Кн. 3. — С. 363—377.

Мяснікоў, А. Ф. Язэп Драздовіч (1888—1954) : жыў для духоўнага ўзвышэння народа... / Анатоль Мяснікоў // Сто асоб беларускай гісторыі : гістарычныя партрэты / Анатоль Мяснікоў. — Мінск, 2008. — С. 205—207.

Борозна, М. Г. Язэп (Іосиф) Нарциссович Дроздович (1888—1954) / Михаил Борозна // Белорусская живопись 1920—1970-х годов / Михаил Борозна. — Минск, 2006. — С. 48—52.

- Кісялёва, Л.** Космас: тэксты і выявы / Лія Кісялёва // Мастацтва. — 2018. — № 8. — С. 14—17.
Аб выставе "Сусвет Язэпа Драздовіча" ў Нацыянальным мастацкім музеі.
- Аммон, М. У.** Ля вытокаў беларускай фантастычнай літаратуры [Язэп Драздовіч] / Марына Аммон // Роднае слова. — 2018. — № 4. — С. 13—16.
- Белявец, А.** Драздовіч і італьянскі футурызм / Алеся Белявец // Мастацтва. — 2017. — № 7. — С. 10—13.
Пра выставу "Даторы, Шагал, Суцін, Хадасевіч-Лежэ. Энергія, экспрэсія, сімволіка і сны. Погляд на мастацтва Італіі і Беларусі першай паловы XX века".
- Исайчук, Д.** Вечный странник / Дмитрий Исайчук // Вечерний Минск. — 2017. — 23 марта. — С. 14.
Эскурсія по памятным месцам Мінска, связанным с именем Язэпа Драздовіча.
- Знаменитости,** вошедшие в историю Минска // Архівы і справаводства = Архивы и делопроизводство. — 2017. — № 2. — С. 161—171.
- Горава, Г.** Генезіс снабчаных вобразаў космасу Язэпа Драздовіча : пераклад з рускай мовы / Галіна Горава // Роднае слова. — 2016. — № 4. — С. 86—90; № 5. — С. 84—87.
- Харэўскі, С.** Курганная кветка Драздовіча / Сяргей Харэўскі // Мастацтва. — 2015. — № 6. — С. 46—47.
Аб лёсе і малюнках Я. Драздовіча, якія цесна звязаны з Мінскам.
- Пятухова, М.** Гісторыя Беларусі ў інтэрпрэтацыі Язэпа Драздовіча / Маргарыта Пятухова // Маладосць. — 2015. — № 5. — С. 111—118.
- Галуза, І.** "Краёвы слоўнік Піншчыны" Язэпа Драздовіча / Ірына Галуза // Роднае слова. — 2015. — № 1. — С. 38—41.
- Драздовіч, Я.** На пазахатнім свеце / Язэп Драздовіч ; публікацыя Арсена Ліса // Польша. — 2014. — № 8. — С. 127—154.
- Чарняўскі, М.** Уладар зачараваных фарбаў, альбо Вандроўны лёс Язэпа Драздовіча / М. Чарняўскі // Пачатковая школа. — 2014. — № 8. — С. 32—35.
- Галуза, І.** "Краёвы слоўнік Дзісеншчыны" Язэпа Драздовіча / Ірына Галуза // Роднае слова. — 2014. — № 6. — С. 69—72.
- Галуза, І.** Язэп Драздовіч — лексікограф / Ірына Галуза // Роднае слова. — 2014. — № 2. — С. 40—43; № 3. — С. 34—37.
- Плавінскі, М.** Археалагічная спадчына Язэпа Драздовіча: наваградскі перыяд / Мікалай Плавінскі // Беларускі гістарычны часопіс. — 2013. — № 12. — С. 25—29.
Распавядаецца пра археалагічную калекцыю, сабраную вядомым беларускім мастаком Я. Драздовічам у Наваградку ў 1927—1929 гг.
- Плавінскі, М.** Язэп Драздовіч і мінская брама / Мікалай Плавінскі // Літаратура і мастацтва. — 2013. — 28 чэрв. — С. 8.

Горава, Г. Касмалагічныя Тэзісы Язэпа Драздовіча ў кантэксце еўрапейскай касмалогіі і астраноміі / Галіна Горава ; пераклад з рускай мовы // Роднае слова. — 2010. — № 3. — С. 92—96; № 4. — С. 98—102.

Володько, С. Не может быть достойнее дороги : [творчество Я. Дроздовича] / Станислав Володько ; перевод с белорусского Андрея Тявловского // Неман. — 2009. — № 4. — С. 99—101.

Габрусь, Т. Зорны шлях вечнага вандроўніка / Тамара Габрусь // Роднае слова. — 2008. — № 10. — С. 98—101.

Жыгуноў, А. Маналог Язэпа Драздовіча / Алесь Жыгуноў // Роднае слова. — 2008. — № 10. — С. 104.

Содаль, У. Маляваў і роднае слова шанаваў / Уладзімір Содаль // Роднае слова. — 2008. — № 10. — С. 102—104.